RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

advies 77.957/1/V
van 6 augustus 2025

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van verschillende besluiten over steunmaatregelen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen, wat betreft de Europese voorwaarden, de opschorting van uitbetaling bij openstaande schulden en het toepassingsgebied van EFRO- en ESF-steun’

‡LW-AGIZMACBC-HHJFHVT‡

Op 9 juli 2025 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Economie, Innovatie en Industrie, Buitenlandse Zaken, Digitalisering en Facilitair Management verzocht binnen een termijn van dertig dagen, van rechtswege verlengd tot 25 augustus 2025,* een advies te verstrekken over een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering ‘tot wijziging van verschillende besluiten over steunmaatregelen van het Agentschap Innoveren en Ondernemen, wat betreft de Europese voorwaarden, de opschorting van uitbetaling bij openstaande schulden en het toepassingsgebied van EFRO- en ESF-steun’.

Het ontwerp is door de eerste vakantiekamer onderzocht op 5 augustus 2025. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, eerste voorzitter van de Raad van State, Tim CORTHAUT en Jim DERIDDER, staatsraden, Michel TISON, assessor, en Ilse ANNÉ, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Peter SCHOLLEN, adjunct-auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 6 augustus 2025.

*

* Deze verlenging vloeit voort uit artikel 84, § 1, eerste lid, 2°, *in fine*, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, waarin wordt bepaald dat deze termijn van rechtswege verlengd wordt met vijftien dagen wanneer hij begint te lopen tussen 15 juni en 15 augustus.

‡LW-AGIZMACBC-HHJFHVT‡

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het om advies voorgelegde ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering strekt tot wijziging van negentien besluiten die steunmaatregelen regelen waarbij het Agentschap Innoveren en Ondernemen een rol speelt of kan spelen.

Het gaat om de volgende besluiten:

- besluit van de Vlaamse Regering van 3 oktober 2003 ‘houdende de instelling van een financieringskanaal voor het strategisch basisonderzoek in Vlaanderen’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 30 april 2004 ‘houdende de oprichting van een programma voor de bevordering van kennistransfer door instellingen van hoger onderwijs’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 2005 ‘betreffende de projectmatige financiering van toegepast collectief onderzoek voor de land- en tuinbouwsector’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 11 mei 2007 ‘houdende subsidiëring van bedrijvencentra en doorgangsgebouwen’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 24 april 2009 ‘tot toekenning van steun aan projecten ter bevordering van het ondernemerschap’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2013 ‘tot toekenning van strategische transformatiesteun aan ondernemingen in het Vlaamse Gewest’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 25 september 2015 ‘betreffende steun aan projecten in het kader van het Europees Fonds voor de Regionale Ontwikkeling en het Europees Sociaal Fonds’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 26 februari 2016 ‘tot toekenning van steun aan kleine en middelgrote ondernemingen voor ondernemerschapsbevorderende diensten en kmo-groeitrajecten’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 4 maart 2016 ‘tot regeling van de steun voor innovatieclusters in Vlaanderen’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 ‘tot regeling van steun aan ondernemingen voor onderzoek en ontwikkeling met een kennisintensief karakter in Vlaanderen’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 ‘tot regeling van steun aan ondernemingen voor ontwikkeling en innovatie in Vlaanderen’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 ‘tot regeling van steun aan ondernemingen voor onderzoeksprojecten voor de uitvoering van doctoraatsonderzoek of postdoctoraal onderzoek in samenwerking met onderzoeksorganisaties’;

‡LW-AGIZMACBC-HHJFHVT‡

- besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 ‘tot uitvoering van het decreet van 15 juli 2016 houdende toekenning van een hinderpremie aan kleine ondernemingen die ernstige hinder ondervinden van openbare werken in het Vlaamse Gewest’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 8 december 2017 ‘tot toekenning van steun aan audiovisuele werken van het type lange fictie-, documentaire of animatiefilm, of animatiereeksen’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 22 december 2017 ‘tot regeling van steun aan consortia van ondernemingen voor onderzoek en ontwikkeling, ingebed in een ruimer samenwerkingsverband met onderzoeksorganisaties’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2018 ‘tot regeling van steun aan projecten van collectief onderzoek en ontwikkeling en collectieve kennisverspreiding’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 19 juli 2019 ‘tot toekenning van steun voor de (her)aanleg van bedrijventerreinen’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 3 februari 2023 ‘tot toekenning van steun aan ondernemingen voor de compensatie van indirecte emissiekosten’;
- besluit van de Vlaamse Regering van 19 april 2024 ‘tot toekenning van steun aan ondernemingen voor ecologie-uitgaven’.

2.1. De wijzigingen beogen in de eerste plaats om deze besluiten op elkaar af te stemmen, wat betreft de invloed van het bestaan van een eventuele procedure tot terugvordering van eerder toegekende steun op de mogelijkheid om in aanmerking te komen voor de betrokken steunmaatregelen.

Omdat de bestaande teksten op dit punt niet steeds (exact) dezelfde voorwaarden stellen wat betreft het soort procedures dat een nieuwe steunverlening verhindert en wat betreft het ogenblik waarop dat moet worden gecontroleerd, worden de verschillende besluiten die betrekking (kunnen) hebben op een (al dan niet van aanmelding vrijgestelde) vorm van staatssteun, waar nodig aangevuld met een bepaling in die zin, dan wel de betrokken bepalingen daarvan gewijzigd of vervangen om op deze punten voor alle steunmaatregelen dezelfde eisen te stellen (artikelen 1, 3, 5, 7, 9, 11, 14, 16, 18, 20, 22, 24, 26, 28, 30, 33 en 38 van het ontwerp).[1]

Wanneer voor de betrokken steunmaatregel ook als voorwaarde geldt dat deze niet kan worden toegekend aan een “onderneming in moeilijkheden”, wordt ook steeds op eenzelfde wijze bepaald wanneer een onderneming als zodanig wordt beschouwd (artikelen 7, 11, 14, 18, 20, 22, 24, 28, 30, 33, 38 en 39).[2]

[1] Er wordt beoogd dat er enkel steun kan verleend worden aan steunaanvragers die op de datum van de indiening van de steunaanvraag en op de datum van de steuntoekenning geen procedure op basis van Europees recht hebben lopen waarbij een toegekende steun wordt teruggevorderd.

[2] Dat is het geval in de omstandigheden zoals bepaald in artikel 2, punt 18, van verordening (EU) nr. 651/2014 van de Commissie van 17 juni 2014 ‘waarbij bepaalde categorieën steun op grond van de artikelen 107 en 108 van het Verdrag met de interne markt verenigbaar worden verklaard’ (hierna: algemene groepsvrijstellingsverordening).

‡LW-AGIZMACBC-HHJFHVT‡

2.2. Ook worden de verschillende besluiten op elkaar afgestemd wat betreft de wijze waarop wordt omgegaan met het bestaan van bepaalde openstaande onbetwiste schulden in hoofde van de steunaanvragers. Bedoeling is om steeds dezelfde schulden in aanmerking te nemen,[3] en daaraan steeds hetzelfde gevolg te verbinden.[4]

De verschillende besluiten worden hiertoe waar nodig aangevuld, dan wel worden de betrokken bepalingen daarvan gewijzigd of vervangen, om op dit punt voor alle steunmaatregelen dezelfde regel te stellen (artikelen 2, 4, 6, 8, 10, 12, 15, 17, 19, 21, 23, 25, 27, 29, 31, 32, 34, 35, 36 en 37).[5]

2.3. Tot slot worden er, los van het opzet van harmonisatie van de verschillende besluiten, twee puntsgewijze wijzigingen aangebracht in enerzijds het besluit van 25 september 2015 (artikel 13),[6] anderzijds het besluit van 19 april 2024 (artikel 40).[7]

2.4. De datum van inwerkingtreding van het te nemen besluit is opengelaten (artikel 41).

RECHTSGROND

3. Blijkens de rubriek ‘Rechtsgronden’ in de aanhef wordt voor het ontwerp rechtsgrond gezocht in de artikelen 10, 11, tweede en derde lid, 12, 22, 23, tweede lid, 24, 25, § 1, 26, tweede en derde lid, 37, 37/1, 37/2 en 40, eerste lid, van het decreet van 16 maart 2012 ‘betreffende het economisch ondersteuningsbeleid’, de artikelen 44 en 81 van het decreet van 13 juli 2012 ‘ruimtelijke economie’ en artikel 7 van het decreet van 15 juli 2016 ‘houdende toekenning van een hinderpremie aan kleine ondernemingen die ernstige hinder ondervinden van openbare werken in het Vlaamse Gewest’.

Door de gemachtigde werd ook de volgende rechtsgrondentabel bezorgd.

Artikel	Rechtsgrond
Artikel 1	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 2	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**

[3] Met name de schulden bij het Agentschap Innoveren en Ondernemen en het Fonds voor Innoveren en Ondernemen. De beperking tot de betrokken schulden is volgens de nota aan de Vlaamse Regering ingegeven door de praktische overweging dat de betrokken diensten deze schulden volledig en, via een data-gedreven beleid, op grotendeels automatische wijze kunnen controleren, wat bijvoorbeeld niet het geval is voor achterstallige schulden bij de Rijksdienst voor de Sociale Zekerheid. Wat betreft steun in het kader van het financieringskanaal voor het strategisch basisonderzoek in Vlaanderen (zie het besluit van 3 oktober 2003), worden evenwel ook schulden bij het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek in aanmerking genomen, vermits dit soort steun ook daarbij kan worden aangevraagd (zie artikel 2 van het ontwerp).

[4] Met name een opschorting van de uitbetaling van de steun.

[5] Met name dat er enkel steun kan verleend worden aan steunaanvragers die op de datum van de indiening van de steunaanvraag en op de datum van de steuntoekenning geen procedure op basis van Europees recht hebben lopen waarbij een toegekende steun wordt teruggevorderd.

[6] Aanpassing van de omschrijving van het begrip “onderneming” voor de toepassing van dat besluit.

[7] Aanpassing van een uitbetalingsvoorwaarde.

‡LW-AGIZMACBC-HHJFHVT‡

Artikel 3	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 4	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 5	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 6	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 7	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 10 en 11**
Artikel 8	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 10 en 11**
Artikel 9	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 25 en 26**
Artikel 10	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 25 en 26**
Artikel 11	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 10, 11, 12, 22, 23 en 24**
Artikel 12	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 10, 11, 12, 22, 23 en 24**
Artikel 13	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 37/1**
Artikel 14	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 37/1**
Artikel 15	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 37/1**
Artikel 16	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 37**
Artikel 17	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 37**
Artikel 18	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 19	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 20	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 21	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 22	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 23	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 24	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 25	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 26	**Decreet houdende toekenning van een hinderpremie aan kleine ondernemingen die ernstige hinder**

‡LW-AGIZMACBC-HHJFHVT‡

	ondervinden van openbare werken in het Vlaamse Gewest van 15 juli 2016, artikel 7
Artikel 27	**Decreet houdende toekenning van een hinderpremie aan kleine ondernemingen die ernstige hinder ondervinden van openbare werken in het Vlaamse Gewest van 15 juli 2016, artikel 7**
Artikel 28	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 38, derde lid**
Artikel 29	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 38, derde lid**
Artikel 30	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 31	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 32	**Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002 van 21 december 2001, artikel 41ter, §2**
Artikel 33	**Decreet van 13 juli 2012 ruimtelijke economie van 13 juli 2012, artikel 44**
Artikel 34	**Decreet van 13 juli 2012 ruimtelijke economie van 13 juli 2012, artikel 44**
Artikel 35	**Decreet van 13 juli 2012 ruimtelijke economie van 13 juli 2012, artikel 44**
Artikel 36	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 38, derde lid**
Artikel 37	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 38, derde lid**
Artikel 38	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 14**
Artikel 39	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 14**
Artikel 40	**Decreet economisch ondersteuningsbeleid van 16 maart 2012, artikel 14**
Artikel 41	**NVT**
Artikel 42	**NVT**

Met de in deze tabel vermelde rechtsgronden kan worden ingestemd, onder voorbehoud van wat volgt.

3.1. Vermits steun in het kader van het financieringskanaal voor het strategisch basisonderzoek in Vlaanderen niet alleen kan worden aangevraagd bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen, maar ook bij het Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek (hierna: FWO), vinden de artikelen 1 en 2 van het ontwerp, die strekken tot wijziging van het besluit van 3 oktober 2003, niet enkel rechtsgrond in artikel 41*ter*, § 2, van het decreet van 21 december 2001 ‘houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2002’, maar ook in artikel 18, § 3, van het decreet van 30 april 2009 ‘betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid’, op grond waarvan de Vlaamse Regering per steunprogramma de voorwaarden bepaalt waaraan

‡LW-AGIZMACBC-HHJFHVT‡

steun, verleend door het FWO, moet voldoen. Een verwijzing naar die bepalingen ontbreekt echter in de aanhef.

3.2. De artikelen 7 en 8 van het ontwerp vinden rechtsgrond in artikel 67 van het decreet van 13 juli 2012 'ruimtelijke economie' op grond waarvan de Vlaamse Regering kan bepalen welke begunstigden in aanmerking komen voor steun voor de oprichting, de uitbreiding en de modernisering van bedrijvencentra voor startende ondernemingen, in plaats van in de artikelen 10 en 11 van het decreet van 16 maart 2012 'betreffende het economisch ondersteuningsbeleid'.[8] Ook die bepaling moet bijgevolg worden toegevoegd aan de aanhef.

3.3. Vermits de wijzigingen die de artikelen 9 en 10 van het ontwerp aanbrengen in het besluit van 24 april 2009 betrekking hebben op de voorwaarden waaronder de betrokken steun aan projecten ter bevordering van het ondernemerschap wordt verleend, maar niet op de steunintensiteit, vinden zij enkel rechtsgrond in artikel 25, § 1, van het decreet van 16 maart 2012 'betreffende het economisch ondersteuningsbeleid' en niet in artikel 26 daarvan.

3.4. Aangezien de wijzigingen die de artikelen 11 en 12 van het ontwerp aanbrengen in het besluit van 19 juli 2013 betrekking hebben op de voorwaarden waaronder de betrokken steun voor transformatie-investeringen en transformatieopleidingen wordt verleend, maar niet op de steunintensiteit, vinden zij enkel rechtsgrond in de artikelen 10 en 22 van het decreet van 16 maart 2012 'betreffende het economisch ondersteuningsbeleid' en niet in de artikelen 11, 12, 23 en 24 daarvan.

3.5. Omdat artikel 37/1 van het decreet van 16 maart 2012 'betreffende het economisch ondersteuningsbeleid' dient als internrechtelijke rechtsgrond voor het nemen van maatregelen van tenuitvoerlegging in het interne recht vereist voor de toepassing van (thans) verordening (EU) 2021/1060 van het Europees Parlement en de Raad van 24 juni 2021 'houdende gemeenschappelijke bepalingen inzake het Europees Fonds voor regionale ontwikkeling, het Europees Sociaal Fonds Plus, het Cohesiefonds, het Fonds voor een rechtvaardige transitie en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur en de financiële regels voor die fondsen en voor het Fonds voor asiel, migratie en integratie, het Fonds voor interne veiligheid en het Instrument voor financiële steun voor grensbeheer en visumbeleid',[9] kan dit inderdaad als rechtsgrond dienen voor de artikelen 13, 14 en 15 van het ontwerp. Wel dient de verordening ook in de aanhef te worden vermeld als deel van het juridisch kader.[10]

3.6. Vermits de wijzigingen die de artikelen 26 en 27 van het ontwerp aanbrengen in het besluit van 12 mei 2017 betrekking hebben op de voorwaarden waaronder de betrokken hinderpremie wordt verleend, en niet de gevallen van terugvordering bepalen, vinden zij

[8] Artikel 11 van het decreet van 16 maart 2012 'betreffende het economisch ondersteuningsbeleid' zou in ieder geval niet als rechtsgrond kunnen dienen vermits de wijzigingen die de artikelen 7 en 8 van het ontwerp aanbrengen in het besluit van 11 mei 2007 geen betrekking hebben op de steunintensiteit.

[9] Zie adv.RvS 57.894/1/V van 1 september 2015 over een ontwerp dat geleid heeft tot het besluit van 25 september 2015, opmerking 3.

[10] Zie *Beginselen van de wetgevingstechniek. Handleiding voor het opstellen van wetgevende en reglementaire teksten*, Raad van State, 2008, aanbeveling 40, te raadplegen op de internetsite van de Raad van State (www.raadvst-consetat.be).

‡LW-AGIZMACBC-HHJFHVT‡

rechtsgrond in artikel 4 van het decreet van 15 juli 2016 ‘houdende toekenning van een hinderpremie aan kleine ondernemingen die ernstige hinder ondervinden van openbare werken in het Vlaamse Gewest’ en niet in artikel 7 daarvan. Dat moet worden gecorrigeerd in de aanhef.

3.7. De artikelen 33, 34 en 35 van het ontwerp vinden niet enkel rechtsgrond in artikel 44 van het decreet van 13 juli 2012 ‘ruimtelijke economie’ in verband met de steun voor voortrajecten, maar ook in de artikelen 49 en 53 van dat decreet in verband met de steun voor (her)aanleg van bedrijventerreinen en voor strategische bedrijventerreinen. Die bepalingen moeten bijgevolg ook in de aanhef worden vermeld.

3.8. De artikelen 38, 39 en 40 van het ontwerp vinden niet enkel rechtsgrond in artikel 14 van het decreet van 16 maart 2012 ‘betreffende het economisch ondersteuningsbeleid’, maar ook in artikel 17, § 2, daarvan. Die bepaling moet worden toegevoegd aan de aanhef.

3.9. De in de aanhef, maar niet in de rechtsgrondentabel, vermelde artikelen 37/2 en 40, eerste lid, van het decreet van 16 maart 2012 ‘betreffende het economisch ondersteuningsbeleid’ strekken niet tot rechtsgrond van het ontwerp, evenmin als artikel 81 van het decreet van 13 juli 2012 ‘ruimtelijke economie’. Die bepalingen moeten worden weggelaten uit de aanhef.

VOORAFGAANDE VORMVEREISTEN

4. Krachtens artikel 108, lid 3, van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie, dient de Europese Commissie van elk voornemen tot invoering of wijziging van steunmaatregelen tijdig op de hoogte te worden gebracht.[11]

Gevraagd of het ontwerp werd aangemeld bij de Europese Commissie antwoordde de gemachtigde als volgt:

> “Wat betreft uw vraag omtrent de aanmelding bij de Europese Commissie kan ik u meegeven dat het betreffende ontwerpbesluit niet werd aangemeld. Vooreerst dien ik op te merken dat het overgrote merendeel van de beoogde te wijzigen steunbesluiten zijn geënt op een vrijstellingsverordening, respectievelijk de *de minimis* verordening dan wel de algemene groepsvrijstellingsverordening. De twee uitzonderingen hierop bespreek ik graag verder in detail:
>
> - **EFRO & EFS (Besluit Vlaamse Regering 25 september 2015):** Dit besluit laat toe om steun te verlenen op grond van meerdere niet-staatssteun- en staatssteunregimes Deze laatste ofwel op grond van een vrijstellingsverordening (de minimis, algemene groepsvrijstellingsverordening, vrijstellingen voor diensten algemeen economisch belang (DAEB)), ofwel op grond van een individuele aanmelding. In dat laatste geval wordt het individuele steundossier aangemeld bij de Europese Commissie (wat op zich zeer uitzonderlijk is). Het steunmechanisme in zijn geheel dient dan ook niet te worden aangemeld, noch deze wijziging.
> - **Compensatie Indirecte Emissiekosten (Besluit Vlaamse Regering 3 februari 2023):** Dit staatssteunregime werd aangemeld met toepassing van de

[11] Zie ook artikel 2 van Verordening (EU) 2015/1589 van de Raad van 13 juli 2015 ‘tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie’.

‡LW-AGIZMACBC-HHJFHVT‡

Richtsnoeren betreffende bepaalde staatssteunmaatregelen in het kader van het systeem voor de handel in broeikasgasemissierechten na 2021 en is gekend onder SA.103704 met amendement SA.106504. De beoogde wijziging is van beperkte aard, nu voor dit besluit enkel de bepaling omtrent openstaande schulden beperkt wordt gewijzigd. Gezien dit het staatssteunmechanisme inhoudelijk niet wijzigt en er geen enkele impact is op de compatibiliteit van de maatregel met de Europese staatssteunvoorwaarden, is er o.i. geen nieuwe aanmelding vereist overeenkomstig art. 108, 3 VWEU. Daarbij kan onder meer worden verwezen uitspraken HvJ C-915/19 en C-917/19 (Eco Fox) en T-72/22 (Interneto žiniasklaidos asociacija).”

Vermits volgens artikel 4, lid 1, van verordening (EG) nr. 794/2004 van de Commissie van 21 april 2004 ‘tot uitvoering van Verordening (EU) 2015/1589 van de Raad tot vaststelling van nadere bepalingen voor de toepassing van artikel 108 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie’ aanpassingen van louter formele of administratieve aard die de beoordeling van de verenigbaarheid van de steunmaatregel met de gemeenschappelijke markt niet kunnen beïnvloeden, niet als een wijziging in bestaande steun die moet worden aangemeld, moeten worden beschouwd, is voor het ontwerp ook geen nieuwe aanmelding vereist van de steunmaatregelen die niet al op een andere grond zijn vrijgesteld van aanmelding.

ALGEMENE OPMERKINGEN

5. Eén van de doelstellingen van het ontwerp is om de verschillende besluiten die worden gewijzigd, op elkaar af te stemmen wat betreft de invloed van het bestaan van een eventuele procedure tot terugvordering van eerder toegekende steun op de mogelijkheid om al dan niet in aanmerking te komen voor de betrokken steunmaatregelen.

Dit gebeurt echter niet voor het besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2018 ‘tot regeling van steun aan projecten van collectief onderzoek en ontwikkeling en collectieve kennisverspreiding’ tot wijziging waarvan hoofdstuk 16 van het ontwerp strekt.

Gevraagd waarom in dat besluit geen dergelijke bepaling opgenomen wordt, gaf de gemachtigde de volgende toelichting:

“Met dit ontwerp wordt voor het besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2018 voorzien in de opschorting van nieuwe steun in het geval van een openstaande onbetwiste schuld. De uitsluiting van nieuwe steun in het geval van een Europese terugvordering (Deggendorf-clausule) wordt niet voorzien, nu de steun met toepassing van het besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2018 overheidsfinanciering doch geen staatssteun betreft in de zin van artikel 107, lid 1 VWEU, zie in dat licht artikel 8 van dit besluit:

‘Het beslissingscomité bij het Fonds voor Innoveren en Ondernemen kan met toepassing van dit besluit steun toekennen aan Vlaamse overheidsorganisaties voor de uitvoering van innovatieprojecten algemeen belang en voor ondersteuning, begeleiding en facilitering van de uitvoering van projecten collectief O&O en collectieve kennisverspreiding door organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding in een daadwerkelijke samenwerking.

De steun wordt toegekend als steun aan de uitvoering van diensten algemeen belang, waarbij de overheid geen rechtstreekse economische exploitatie beoogt,

‡LW-AGIZMACBC-HHJFHVT‡

maar wel samenwerking met ondernemingen respectievelijk non-profitorganisaties, waarbij de nodige clausules opgenomen worden om de niet-economische aard van de activiteiten te bewaken en te voorkomen dat er indirecte staatssteun wordt verleend aan de betrokken ondernemingen. Dit wordt geïnterpreteerd naar analogie van de bepalingen die gelden voor overheidsfinanciering voor niet-economische activiteiten van organisaties voor onderzoek en kennisverspreiding geformuleerd in punt 18, 19, 20, 28 en 29 van de kaderregeling.'"

Daarmee kan worden ingestemd.

6. De verschillende besluiten die door het ontwerp gewijzigd worden, worden ook op elkaar afgestemd wat betreft de wijze waarop wordt omgegaan met het bestaan van bepaalde openstaande onbetwiste schulden in hoofde van de steunaanvragers.

Daarbij wordt bepaald dat als de steunaanvrager bepaalde openstaande onbetwiste schulden heeft, de uitbetaling wordt opgeschort tot het "teruggevorderde" bedrag is terugbetaald of "de procedure tot terugvordering is afgelopen".

6.1. Gevraagd of elke openstaande onbetwiste schuld leidt tot een "teruggevorderd" bedrag, en of er ook geen openstaande schulden kunnen zijn zonder dat er sprake is van een "terugvordering", antwoordde de gemachtigde als volgt:

> "Neen, iedere schuld, met toepassing van de geviseerde besluiten, van een begunstigde van steun richting de Vlaamse Overheid veronderstelt een genomen beslissing tot terugvordering."

6.2. In de nota aan de Vlaamse Regering wordt "het geval van een aanvaard administratief bezwaar" als voorbeeld gegeven van een situatie waarin "de procedure tot terugvordering is afgelopen". De vraag rijst echter wanneer er bij een onbetwiste schuld sprake kan zijn van een administratief bezwaar.

De gemachtigde gaf de volgende toelichting:

> "De beperking tot opschorting in geval van een onbetwiste schuld heeft als doel om de negatieve impact van een lange procedureslag te beperken en zo de vrije rechtstoegang niet te belemmeren. Wanneer een begunstigde van steun lastens wie een beslissing tot terugvordering wordt genomen een beslissing tot terugvordering gerechtelijk wenst aan te vechten kan dit leiden tot een procedure van enkele jaren. Het is onverantwoord om die begunstigde in dat geval gedurende die gehele procedure uit te sluiten van verdere steun, dan wel te dwingen om reeds terug te betalen onder voorbehoud.
>
> Dat neemt niet weg dat er een betwisting ten gronde moet zijn alvorens te kunnen spreken van een betwiste schuld. In het geval van een administratieve beroepsprocedure is de doorlooptijd aanzienlijk korter. De periode van indiening over behandeling tot beslissing in een administratieve beroepsprocedure is doorgaans enkele dagen tot enkele weken. Wordt een administratief beroep ongegrond verklaard, blijft de schuld onbetwist. Wordt een administratief beroep gegrond verklaard en vervalt de beslissing tot terugvordering integraal, is er niet langer sprake van een openstaande schuld.
>
> Volledigheidshalve dient te worden opgemerkt dat administratieve beroepsprocedures doorgaans willige en oneigenlijke beroepen betreffen. Een

‡LW-AGIZMACBC-HHJFHVT‡

georganiseerde administratieve beroepsprocedure is enkel voorzien in de volgende beoogde besluiten:

- besluit van de Vlaamse regering van 3 oktober 2003 houdende de instelling van een financieringskanaal voor het strategisch basisonderzoek in Vlaanderen;
- besluit van de Vlaamse Regering van 30 april 2004 houdende de oprichting van een programma voor de bevordering van kennistransfer door instellingen van hoger onderwijs;
- besluit van de Vlaamse Regering van 18 februari 2005 betreffende de projectmatige financiering van toegepast collectief onderzoek voor de land- en tuinbouwsector;
- besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 tot regeling van steun aan ondernemingen voor onderzoek en ontwikkeling met een kennisintensief karakter in Vlaanderen;
- besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 tot regeling van steun aan ondernemingen voor ontwikkeling en innovatie in Vlaanderen;
- besluit van de Vlaamse Regering van 12 mei 2017 tot regeling van steun aan ondernemingen voor onderzoeksprojecten voor de uitvoering van doctoraatsonderzoek of postdoctoraal onderzoek in samenwerking met onderzoeksorganisaties;
- besluit van de Vlaamse Regering van 22 december 2017 tot regeling van steun aan consortia van ondernemingen voor onderzoek en ontwikkeling, ingebed in een ruimer samenwerkingsverband met onderzoeksorganisaties;
- besluit van de Vlaamse Regering van 25 mei 2018 tot regeling van steun aan projecten van collectief onderzoek en ontwikkeling en collectieve kennisverspreiding.”

Uit dit antwoord blijkt dat met een “onbetwiste” schuld in feite een “niet in het kader van een gerechtelijke procedure betwiste” schuld bedoeld wordt. Dit moet tot uitdrukking worden gebracht in de tekst van het dispositief.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

7. De rubriek ‘Rechtsgronden’ van de aanhef dient in overeenstemming te worden gebracht met wat hiervoor is opgemerkt over de rechtsgrond van het ontworpen besluit.

8. In de rubriek ‘Vormvereisten’ van de aanhef moet een verwijzing opgenomen worden naar het advies van het FWO van 2 juli 2025 dat werd ingewonnen overeenkomstig artikel 17, § 3, van het decreet van 30 april 2009 ‘betreffende de organisatie en financiering van het wetenschaps- en innovatiebeleid’.

Artikel 41

9. In artikel 41 van het ontwerp is de datum van inwerkingtreding van het te nemen besluit nog niet ingevuld.

‡LW-AGIZMACBC-HHJFHVT‡

Gevraagd wat de beoogde datum van inwerkingtreding is, en waarom wordt afgeweken van de gebruikelijke termijn van inwerkingtreding van besluiten, antwoordde de gemachtigde als volgt:

> "Ter bevordering van de rechtszekerheid voor de begunstigden van steun alsook voor de goede uitrol van deze harmonisering op alle instrumenten binnen de administratie zal worden gekozen voor een vaste datum van inwerkingtreding op de eerste dag van een maand. Initieel werd gekozen voor 1 september 2025, doch dit zal gelet op de timing allicht worden opgeschoven naar 1 oktober 2025, wat eveneens de eerste dag van een nieuw kwartaal is.
>
> Indien wordt gekozen voor de gebruikelijke termijn van inwerkingtreding van besluiten, hangt de exacte datum van inwerkingtreding af van de publicatie in het Belgisch Staatsblad. Wij zijn van oordeel dat dit de rechtszekerheid bij dit ontwerp minder ten goede komt."

Ervan uitgaande dat dit niet tot een retroactieve werking zal leiden, kan de door de gemachtigde voorgestelde werkwijze worden gevolgd.

DE GRIFFIER — DE EERSTE VOORZITTER

Ilse ANNÉ — Wilfried VAN VAERENBERGH

‡LW-AGIZMACBC-HHJFHVT‡